

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004. mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-5632 din 18.09. 2019
La nr. 37/2298 din 02.09.2019

Ministerul Afacerilor Interne

Prin prezenta, remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.216/2003 cu privire la Sistemul informațional integral automatizat a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, remis în mod repetat.

Anexă: conform textului – 6 (șase) file.

Director

R. Flocea

Ruslan FLOCEA

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/6049 din 18.09.2019

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.216/2003 cu privire la Sistemul informațional integral automatizat a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni (remis în mod repetat - REA nr.ELO17/4410 din 04.09.2017)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;

- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne la 02.09.2019, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect. Cu toate acestea, proiectul a fost remis pentru efectuarea expertizei anticorupție în aceeași zi, respectiv nu a fost asigurat termenul de 10 zile lucrătoare pentru recepționarea propunerilor și/sau obiecțiilor.

De asemenea, se remarcă că autorul nu a asigurat nici informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, nefiind respectate cerințele art.9 al Legii nr.239/2008 "(1) După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...]".

În consecință, considerăm că în procesul de promovare a proiectului au fost respectate parțial rigorile de asigurare a transparenței decizionale stabilite de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

- Potrivit notei informative, scopul proiectului este: „ajustarea cadrului legislativ, care reglementează pentru organele de drept ale Republicii Moldova modul de evidență unică a informației despre infracțiuni și persoanele care le-au săvârșit ”.

Totodată, autorul a mai precizat că „Temei pentru inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege menționat a servit necesitatea actualizării cadrului legislativ existent în domeniul automatizării evidenței infracțiunilor, informației criminalistice și criminologice și altor date conexe”.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr.216/2003 cu privire la Sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și persoanelor care au săvârșit infracțiuni.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

- Prevederile proiectului promovează interesul public de a perfecționa legislația în domeniul automatizării evidenței infracțiunilor și persoanelor care le-au săvârșit.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- ~~f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.~~

Potrivit notei informative, *"Proiectul legii va contribui la îmbunătățirea activității organelor de drept ale Republicii Moldova prin asigurarea bazei normative oportune, coerente și consecutive, care va permite ameliorarea considerabilă a interacțiunii participanților la Sistem, precum și utilizarea mai eficientă a informației stocate în combaterea criminalității."*

În prezent, Sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, administrat de către Ministerul Afacerilor Interne, se bazează pe practica învechită de acumulare a informațiilor în baza actelor de evidență primară (fișe, registre), care sunt completate manual de ofițerii de urmărire penală sau procurori și remise către unitățile de evidență. În numeroase cazuri, în actele de evidență primară nu sunt incluse informațiile depline (infracțiunile conexe, valoarea prejudiciului, valoarea bunurilor confiscate) sau nu sunt prezentate în termen cu date noi, fapt ce duce la stocarea unor informații inexacte.

Totodată, forma rapoartelor statistice sunt „generalizate”, ceea ce creează impedimente la analiza informațiilor și la raportare, și necesită timp suplimentar pentru solicitarea informațiilor pe anumiți indicatori de la subdiviziunea specializată a Ministerului Afacerilor Interne.

Sistemul actual dublează în majoritatea cazurilor procedura de acumulare a informațiilor cu caracter criminogen. Inițial informația este introdusă manual în actele de evidență primară (fișe, registre), ulterior sunt remise la unitățile de evidență, care conform regulamentului sunt obligate să înregistreze din nou actele de evidență primară (fișele) și conținutul parțial al acestora în registre, iar la final informația este introdusă în formă electronică în Sistem.

Astfel, în redacția propusă proiectul de lege nu oferă posibilitatea de dezvoltare și prezentare prin sistemul informațional actual a rapoartelor statistice specifice necesităților instituționale.

De asemenea, proiectul de lege nu formează o claritate privind modul de funcționare sau de schimb de date a Sistemului cu restul sistemelor informaționale implementate sau care urmează a fi implementate în domeniul justiției („e-dosar” - Procuratura Generală, „PIGD” - Ministerul Justiției, „e-dosar” - MAI, Registrul bunurilor sechestrate și recuperate în gestiunea ARBI - CNA), fapt ce nu asigură implementarea prevederilor din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020 - „Automatizarea evidenței infracțiunilor, informației criminalistice și criminologice și a altor date conexe prin actualizarea cadrului normativ”. Acest fapt nu permite obținerea datelor în timp real

și analizarea obiectivă per ansamblu a situației criminogene sau analizarea resurselor utilizate de organele de drept în investigarea infracțiunilor.

În contextul prevenirii actelor de corupție și securității informaționale se propune ca datele privind evidența infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni înregistrate de organele de urmărire penală să fie administrate de Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, accesul la date (inclusiv rapoartele statistice specifice) să fie efectuate prin intermediul unei platforme web elaborată de Instituția respectivă, în dependență de necesitățile autorităților publice. Or, una din funcțiile IP "Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică" este crearea, administrarea, asigurarea funcționării și dezvoltarea infrastructurii de tehnologie a informației și Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice ca parte a rețelei de comunicații speciale.

Prin urmare, la implementare prevederile proiectului nu vor asigura pe deplin necesitățile actuale instituționale privind statistica criminogenă, precum și funcționalitatea Sistemului, astfel nefiind realizată în mod corespunzător acțiunea din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020 - „Automatizarea evidenței infracțiunilor, informației criminalistice și criminologice și a altor date conexe prin actualizarea cadrului normativ”.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Reieșind din argumentele prezentate de autor în nota informativă, implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul public național. Potrivit notei informative: *“Elaborarea și implementarea prezentului proiect nu implică alocarea mijloacelor financiare.”*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *“textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările în vigoare ale Legii nr.216/2003. În acest sens, normele propuse la pct.3 din proiect privind excluderea de la art.3 a lit.f) și h) din lege contravin art.5 pct.e) și f) al legii citate supra, conform căreia "*Participanții la sistem verifică utilizarea informației cu caracter criminal și asigură protecția și securitatea informației cu caracter criminal*" (a se vedea tabelul cu analiza detaliată a prevederilor proiectului de la compartimentul III al prezentului raport de expertiză).

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări ce se referă la activitatea participanților la Sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni (organele de urmărire penală/procuratura, instanțele de judecată și organele care asigură executarea pedepselor penale).

În sensul dat, unele norme ale proiectului instituie atribuții abuzive pentru Ministerul Afacerilor Interne de a stabili modul de eliberare a informației din Sistem (a se vedea tabelul cu analiza detaliată a prevederilor proiectului de la compartimentul III al prezentului raport de expertiză).

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Art.1 pct.2 potrivit proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.216/2003

Art. 1 - Legea nr.216/2003 cu privire la Sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni,[...], se modifică după cum urmează: [...]

2. Articolul 2: [...]

noțiunea "evidența unică", se modifică și va avea următorul cuprins:

"evidența unică - evidența informației cu caracter criminal în conformitate cu normele stabilite, identice pentru toate organele de urmărire penală;" [...]

noțiunea "evidența centralizată", se modifică și va avea următorul cuprins:

"evidența centralizată - evidența informației cu caracter criminal într-un sistem informatic unic, comun pentru toate organele de urmărire penală;" [...]

noțiunea "alți purtători de informație", se modifică și va avea următorul cuprins:

"alți purtători de informație - copii de pe actele procedurale, autentificate în modul corespunzător;" [...]

noțiunea "numărul de infracțiuni a căror urmărire penală a fost terminată", se exclude.

Obiecții:

Cu referire la noțiunile "*evidența unică*" și "*evidența centralizată*", acestea vor admite la implementare "*monopolizarea*" evidenței și informațiilor din toate organele de drept de către subdiviziunea specializată din cadrul MAI, în calitatea sa de deținător al Sistemului.

În acest sens, proiectul de lege nu formează o claritate privind modul de funcționare sau de schimb de date a *Sistemului informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni*, cu restul sistemelor informaționale implementate sau care urmează a fi implementate în domeniul justiției („*e-dosar*” - Procuratura Generală, „*PIGD*” - Ministerul Justiției, „*e-dosar*” - MAI, ~~Registrul bunurilor sechestrate și recuperate în gestiunea ARBI - GMA~~), fapt ce nu asigură implementarea prevederilor din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020 - „*Automatizarea evidenței infracțiunilor, informației criminalistice și criminologice și a altor date conexe prin actualizarea cadrului normativ*”. Acest fapt nu va permite obținerea datelor în timp real și analizarea obiectivă per ansamblu a situației criminogene sau analizarea resurselor utilizate de organele de drept în investigarea infracțiunilor.

De asemenea, cu referire la noțiunea "*alți purtători de informație*", aceasta va crea situații confuze privind subiectul responsabil de autentificarea copiilor de pe actele procedurale. Respectiv, reglementarea lacunară a normei în acest sens poate admite crearea unei discreții periculoase a agentului public responsabil de a-și dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese.

În ceea ce privește noțiunea "*numărul de infracțiuni a căror urmărire penală a fost terminată*", aceasta necesită a fi menținută în vigoare, deoarece caracterizează și apreciază în mod separat rezultatele activității organului de urmărire penală, adică munca prestată de către fiecare ofițer de urmărire penală, procuror, la cercetarea unei infracțiuni concrete, prevăzute de partea specială a Codului penal (numărul acțiunilor de urmărire penală efectuate, timpul folosit pentru efectuarea acestora, resursele financiare irosite și a cheltuielilor de judecată pe parcursul cercetării acestei infracțiuni etc.), iar ca rezultat final, prin finisarea cauzei penale cu expedierea acesteia în instanța de judecată, sau cu clasarea/încetarea acesteia, inclusiv și pe motiv de nereabilitare.

Astfel, lipsa unor reglementări clare ale proiectului va face imposibilă tragerea la răspundere a factorilor de decizie, care la implementare vor conștientiza impunitatea lor pentru abuzurile săvârșite în procesul de aplicare, și deci astfel, va perpetua săvârșirea abuzurilor.

Recomandări:

Excluderea de la articolul 2 a noțiunilor "*evidența unică*" și "*evidența centralizată*".

Noțiunea "*alți purtători de informație*" se completează cu textul "*de către autoritatea respectivă, participantă la Sistem*";.

Menținerea în vigoare a noțiunii "*numărul de infracțiuni a căror urmărire penală a fost terminată*".

Factori de risc:

- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Generale
- Legalizarea actelor de:
 - abuz de serviciu

Art.1 pct.3 potrivit proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.216/2003

Art. 1 - Legea nr.216/2003 cu privire la Sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni,[...], se modifică după cum urmează: [...]

3. Articolul 3, punctele f) și h) se exclud.

Obiecții:

Potrivit redacției în vigoare a Legii nr.216/2003, art.3 stabilește expres principiile în baza cărora se creează și funcționează Sistemul, unele din ele fiind accesul sancționat și limitat la informație (lit.f) și controlul asupra utilizării informației (h). Excluderea acestor principii poate genera unele aspecte negative la capitolul activității speciale de investigații și efectuării urmăririi penale.

Totodată, acest fapt contravine art.5 pct.e) și f) al art.5 al Legii citate supra, conform căreia "*Participanții la sistem verifică utilizarea informației cu caracter criminal și asigură protecția și securitatea informației cu caracter criminal*".

Se retine și faptul că autorul nici în nota informativă nu prezintă argumente plauzibile referitor la oportunitatea excluderii acestor două principii din lege - accesul sancționat și limitat la informație și controlul asupra utilizării informației.

Recomandări:

Mentținerea în vigoare a articolului 3 punctele f) și h).

Factori de risc:

- Lacună de drept
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- Concurența normelor de drept
- Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public)

Riscuri de corupție:

- Generale
- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - scurgere a informațiilor cu accesibilitate limitată

Art.1 pct.10 potrivit proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.216/2003

Art. 1 - Legea nr.216/2003 cu privire la Sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni,[...], se modifică după cum urmează: [...]

10. Articolul 13, va avea următorul cuprins:

"Articolul 13. Actele de evidență primară care se utilizează la evidența unică a infracțiunilor

Pentru evidența unică a infracțiunilor și a cauzelor penale se folosesc următoarele acte de evidență primară: [...]

c) Registrul de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni."

Obiecții:

Astfel, norma precitată stabilește ca fiind act de evidență primară Registrul de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, astfel excluzând din aria de ipoteze alte două registre precum sunt Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni și Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente.

În acest sens, potrivit pct.9 din proiect, și anume modificarea propusă la art.11 alin.(4) din Lege prevede aceste două registre. Respectiv, deoarece în aceste Registre este stocată și păstrată informația primară, cu privire la infracțiuni și incidente, se impune necesitatea includerii acestora în lista actelor de evidență primară.

Recomandări:

Articolul 13 litera c) se completează cu textul „, de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni, și de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente.”.

Factori de risc:

- Lacună de drept
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Generale

- 4 -

Art.1 pct.11 potrivit proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.216/2003

Art. 1 - Legea nr.216/2003 cu privire la Sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni,[...], se modifică după cum urmează: [...]

11. La articolul 14:

alineatul (1) lit.a), va avea următorul cuprins:

a) emiterii ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale pe motive de nereabilitare". [...]

alineatul (1) lit.c), va avea următorul cuprins: „c) disjungerii din cauza penale în privința persoanei sau a unui grup de persoane. În acest caz fișele se introduc în Sistem, iar în rapoartele statistice nu se includ;”.

Obiecții:

Art.14 alin.(1) lit.a) din proiect creează confuzii la modul de ținere a evidenței a cauzelor penale parvenite pentru instrumentare de la un organ de urmărire penală la un alt organ de urmărire penală.

Astfel, conform redacției în vigoare a art.14 al Legii nr.216/2003 fișa infracțiunii constatate se completează în cazurile primirii pentru urmărire penală a dosarului penal remis de un alt organ de urmărire penală (art.14 alin.(1) litera a), precum și în cazurile reluării urmăririi penale (art.14 alin.(1) lit.c), însă modificările propuse de autor la art.14, prin modificarea cuprinsului literelor a) și c) vor crea „viduri legislative”. În sensul dat, la aplicare norma art.14 va crea incertitudine referitor la modul în care va fi efectuată procedura de ținere a evidenței a cauzelor penale parvenite pentru instrumentare de la un organ de urmărire penală la un alt organ de urmărire penală. Neincluderea în rapoartele statistice a datelor cu privire la numărul de cauze penale pornite în cazul infracțiunii săvârșite în afara hotarelor Republicii Moldova, dar de către un cetățean al acesteia, în cazurile de reluare a urmăririi penale, precum și în cazurile disjungerii materialelor din cauza penală de bază în privința unei persoane sau a unui grup de persoane, iar în deosebi când de către acestea a fost săvârșită cu totul o altă infracțiune, este incorect.

Recomandări:

Menținerea în vigoare a articolului 14 alin.(1) litera a) și c) din Legea nr.216/2003.

La articolul 14 din proiect, în alineatul (1) litera „a” se substituie cu litera (f), în redacția propusă de proiect.

La articolul 14 din proiect, litera „c” se substituie cu litera „g” în redacția propusă de proiect, însă completată la final cu sintagma „, precum și cauzelor penale pornite în cazul infracțiunilor săvârșite în afara hotarelor Republicii Moldova”.

Factori de risc: ● Lacună de drept	Riscuri de corupție: ● Generale
--	---

- 5 -

Art.I pct.13 potrivit proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.216/2003

Art. I - Legea nr.216/2003 cu privire la Sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni,[...], se modifică după cum urmează: [...]

13. În articolul 17, alin.(1), lit.d) se abrogă.

Obiecții:

Astfel, prin proiect se exclude alineatul (1) litera d) al articolului 17 din Legea nr.216/2003, care, potrivit redacției în vigoare, statuează ca „Criteriul unic de bază la aprecierea rezultatelor activității de urmărire penală la nivel național sau la nivel de unitate administrativ-teritorială este numărul de infracțiuni înregistrate centralizat după criteriul teritorial a căror urmărire penală a fost terminată prin adoptarea de către procuror a uneia din următoarele decizii: [...] d) încetarea procesului penal în condițiile art.495 alin.(1) pct.1) din Codul de procedură penală;”.

Respectiv, este inoportună excluderea normelor precitate, deoarece până la încetarea procesului penal, de către ofițerii de urmărire penală în cadrul acestor procese penale a fost depusă forță de muncă, ore de lucru, cheltuieli judiciare etc. Ba mai mult, omisiunea legiuitorului de a reglementa criterii clare de apreciere a rezultatelor activității de urmărire penală, iar unele din ele fiind și cele conform numărului de infracțiuni înregistrate centralizat după criteriul teritorial a căror urmărire penală a fost terminată prin adoptarea de către procuror a deciziilor de încetare a procesului penal, va crea situații discriminatorii și de inechitate în raport cu unii ofițerii de urmărire penală.

Recomandări:

Excluderea pct.13 din proiect.

Mentținerea în vigoare a articolului 17 alineatul (1) litera d).

Factori de risc: ● Lacună de drept ● Prevederi discriminatorii	Riscuri de corupție: ● Generale
---	---

- 6 -

Art.I pct.18 potrivit proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.216/2003

Art. I - Legea nr.216/2003 cu privire la Sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni,[...], se modifică după cum urmează: [...]

Articolul 23: [...]

litera k), va avea următorul cuprins:

"k) pentru efectuarea analizelor privind fenomenul infracțional și prezentarea rapoartelor conducerii Ministerului Afacerilor Interne".

alineatul (2), va avea următorul cuprins:

"(2) Modul de eliberare a informației din sistem se stabilește de către Ministerul Afacerilor Interne".

Vincey

Obiecții:

Stabilirea prin normele precitate prerogativa exclusivă a Ministerului Afacerilor Interne privind modul de eliberare a informației din Sistem apare discreția periculoasă a entității publice enunțate responsabile de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, iar acest fapt va admite la implementare "monopolizarea" evidenței și informațiilor din toate organele de drept de către subdiviziunea specializată din cadrul MAI, în calitate sa de deținător al Sistemului.

Caracterul lacunar al proiectului va face imposibilă tragerea la răspundere a factorilor de decizie, care la implementare vor conștientiza impunitatea lor pentru abuzurile săvârșite în procesul de aplicare, și deci astfel, va perpetua săvârșirea abuzurilor.

Recomandări:

La articolul 23 alineatul (1), litera k) va avea următorul cuprins: "k) pentru efectuarea analizelor de către participanții la Sistem privind fenomenul infracțional în limita competenței lor".

La articolul 23, alineatul (2) va avea următorul cuprins: „Modul de eliberare a informației din Sistem se stabilește între participanții la Sistem, potrivit acordurilor încheiate între părți”.

Factori de risc:

- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Legalizarea actelor de:
 - abuz de serviciu

IV. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne și are drept scop ajustarea cadrului legislativ, care reglementează pentru organele de drept ale Republicii Moldova modul de evidență unică a informației despre infracțiuni și persoanele care le-au săvârșit.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării acestuia, iar proiectul a fost plasat pentru consultare publică în ziua remiterii acestuia pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

Cu toate acestea, la implementare prevederile proiectului nu vor asigura pe deplin necesitățile actuale instituționale privind statistica criminogenă, precum și funcționalitatea Sistemului, astfel nefiind realizată în mod corespunzător acțiunea din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020 - „Automatizarea evidenței infracțiunilor, informației criminalistice și criminologice și a altor date conexe prin actualizarea cadrului normativ”.

De asemenea, proiectul conține factori și riscuri de corupție generați de caracterul lacunar al prevederilor, iar pentru aplicarea eficientă a normelor propuse prin proiect, este necesară revizuirea și excluderea unor norme potențial coruptibile reflectate în raportul de expertiză anticorupție.

18.09.2019

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Xenia VAMEȘ, Inspector principal

